

ІМПЕРАТИВ НАЦІЇ

Сучасна політична палітра дуже різнокольорова, і знайти середньостатистичному громадянину в цьому розмаїтті свій “колір” не так просто. Адже всім відомо, що за прекрасними фразами в більшості скривається дуже погана сутність того, хто говорить. Правило “не вір написаному (мовленому)” давно ввійшло в нашу свідомість ще з часів большевизму. Це й зрозуміло. Але, на жаль, старе правило не відійшло в минуле разом з імперією, а відродилося в нових умовах нашого життя. Відомо, що це таке “соціальна мімікрія”, але до слова “мімікрія” з успіхом пристають епітети-визначники: політична, національна і т. д. Наприклад, комуністи з високої парламентської трибуни ревно виголошують тиради про своє “народолюбство”, “соціальну справедливість” і всілякі інші обіцянки земного раю, тільки їм треба повірити і... повністю віддати владу, тобто на виборах проголосувати за них. І будемо мати те, що мали понад 70 років панування їхнього тоталітарного режиму: страхітливий голод 32-33 років, розстріли національної еліти, масові депортації в Сибір, геноцид проти українського та всіх інших народів, які опинилися в лабетах кривавого Кремля. Або ж інше, найгірше – “входження” України в склад Росії, з приводу чого Дума вже й прийняла відповідний закон. Комуністи таким чином виконають головний пункт своєї програми. Тому виникає природне запитання: як же можна повірити у комуністичну демагогію і брехню? Хіба ви, комуністи, стали інші, “кращі”? Це те саме, що сказати: фашизм нині інший, “кращий”. Адже загальновідомо, що своєї сутности ці потворні суспільні явища не змінили.

Однак існує ще один дуже простий спосіб, як виявити справжній зміст “найдемократичнішої” постави депутатів ще нині діючого парламенту України і всіх претендентів на цю виборну посаду. Треба лише виборцям почути, а їм, депутатам і кандидатам у депутати, голосно, щоб усі почули, сказати, скільки, в яких розмірах \$-ової грошової одиниці лежать їхні “збереження” в т.зв. офшорних зонах чи в чужих, не українських банках, яка їхня нерухомість знаходиться поза межами України і яка тут, на рідній землі, в т.ч. й ті ж таки, з дозволу сказати, “збереження” в

українських банках. І це буде той лакмусовий папірець, який висвітлить їх “демократичну” сутність. І ще одне, дуже важливе: назвати джерело доходів. Звідси – вже й не треба “розшифровувати” демократичний чи якийсь інший характер виборчих блоків, переважна більшість яких активно використовує соціальну і національну мімікрію. І як би це не було гірко усвідомити пересічному виборцеві, але він, напевне, переконаний, що більшість депутатів і кандидатів у депутати не застосує до себе оцього лакмусового папірця.

Печально, але факт. Бо, мовляв, нема на це закону. А нема такого закону тому, що той же таки депутат не прийме його – навіщо йому клопіт? Він приймає закони, від яких йому ні холодно, ні тепло, але всюди і завжди підкреслює, що вони потрібні Україні. Потрібні. Багато чого потрібно, чого нема і не скоро буде... Маємо таких депутатів, більшість яких, до речі, не задовольняє того ж таки виборця, який залишився – щонайменше – обдуреним. Звідси й досвід: не дайтеся обдурити ще раз!

Ще один аспект *упізнання*: ревно агітація за блок із тих же парламентських кланово-олігархічних груп, які вже, мабуть, усім набридли *незмінністю* стану в державі, який відчуває кожний і, особливо, мало забезпечена частина населення України, що перебуває на грані бідності (якщо межу визначив сам же парламент – 300 з чимось грн, що слід вважати гидким цинізмом законодавців), є просто маневром з метою ще раз обдурити виборця і таки прорватися в парламент. Для цього підбирається “популярна” (насправді примітивна) назва, яка, мовляв, припаде до смаку кожному. Цей “харч” хіба що для наївних, які гадають, що саме вони “нагодують”...

На цьому, проте, не вичерпуються “творчі” можливості “народних старателів”, які називають себе “державниками”. Так, справді, вони за державу, точніше, за такий нині існуючий правопорядок з єдиною метою – аби саме вони становили правлячу верхівку, а ніхто, крий Боже, інший. (Якщо коаліція, то, певна річ, олігархічна, за кланово-мафійними “інтересами”, коаліція споріднених, а не противників). Проте ніяк не беруть вони на себе відповідальності за все, що робиться в державі. Та й що від них можна сподіватися, якщо вони досі не спромоглися створити умови для гідного людини життя? Як можна повірити в той час, коли тисячі

й тисячі українських громадян у пошуках заробітків у західних державах терплять часто-густо приниження й дискримінацію щодо оплати за працю, причому більшість українських дипломатичних представництв ними й не турбується? Як можна повірити і в їхні “найдемократичніші” гасла? Здається, вони й самі не вірять у те, що обіцяють людям під час виборчої кампанії! Головне для них – знову ж таки обдурити виборця, може, якщо вдасться, й підкупити (при загальних нестачах це й не виключено) або, нарешті, використати т.зв. адмінресурс.

На звичайній людській мові це означає (наприклад, у сільській місцевості), що представник місцевої влади (а він отримав відповідний наказ “згори”) накаже своїм виборцям голосувати так, а не інакше, і виборець, повірте, голосуватиме. Бо хіба варто “задирагися” з владою, від якої він повністю залежний? Саме тут ще дуже далеко до тієї справжньої, а не паперової самостійності громадянина. Поняття свободи для нього є просто порожнім звуком, бо реальність інша. Та навіть дуже досвідчений західно-європейський спостерігач, коли б він випадково опинився в цій N-ій місцевості, навіть не здогадається, що він присутній при нечистій грі... Так він, як і багато західних спостерігачів і політологів не зрозуміли, чому вдруге обрали в Україні “невдалого” президента. А коли “піде добре” (якщо трішки скорегують Конституцію), то ще й третій раз здивують Європу і весь світ...

Чи не адмінресурс введений у дію, коли, наприклад, чинять В.Ющенку перешкоди для зустрічі з виборцями? В цивілізованій державі за такі дії винні відповідають перед законом. Тільки не в нас. Навпаки, в цивілізованих державах такі чи подібні інциденти просто немислимі.

А чого варті однойменні назви блоків, кандидатів у депутати різних рівнів і також “підігравання”, з дозволу сказати, виборчим іграм і високих судових інстанцій. Здається, щось подібне також неможливе в державах з традиційною демократією.

І коли вже кинулося в бій жіноцтво під егідою “першої леді”, то вже нема сумніву, що перемога пропрезидентських блоків забезпечена. Лише гризе, як шашіль, одне питання: яке ж то буде наше майбутнє? Якщо таке, як сучасність, то не треба нам цих виборчих ігрищ.

Існує ще один сюжет на тему соціальної мімікрії, де головним героєм виступає вже й не дуже невідомий депутат; час від часу він

мелькає на телеекранах то з якоюсь блиц-реплікою, то з оціночним судженням про ту чи іншу подію. Дивишся на нього, а подумки кажеш: “Жирний котику, та ж за тобою полне, скажімо, бельгійська і німецька поліція і прагне тебе, дороженький, притягнути до кримінальної відповідальности за... відмивання грошей! Ось чому ти, нещасненький, безвиізний!” Але це ніяк йому не вадить балотуватися в парламент, бо він тут, в Україні, ніби в заповіднику печерних троглодитів, правосуддю недосяжний...

Є ще один “герой” у цьому ж таки сюжеті (коли б то один, то Україна давно стала б могутньою державою, а її громадяни заможними), який простим, аж банальним способом украв “мізерних” \$ 70 чи більше млн. – і нічого, в тюрмі не сидить, таки “депутатствує”, а т.зв. “борг” сплачує держава зі свого бюджету.

Невже Україна зробить цих “героїв” знову “народними обранцями”? Може, вже нарешті настала пора черговий раз не дивувати світ?

Та й інші кандидати вже й не дивують, коли з величезної віри в себе розраховують на довір’я галичан, примандрувавши сюди з Наддніпрянської України, бо там, бачите, невпевнені, чи любов старих виборців до них не згасла. Причини можуть бути різні, чому “обранці” міняють географію своїх округів, хоча логіка за те, щоб залишалися вони там же, де їх тоді обирали. В політичній або, точніше, народній термінології їх називають “парашутистами”. Навпаки, кандидати-наддніпрянці з конструктивною програмою, націленою на зміни в нашій державі, мали б балотуватися в своїх регіонах, з якими вони прекрасно обізнані, а тут, не створюючи конкуренції, дати можливість заявити про себе новим і, головне, національно зрілим політикам, внаслідок чого поповнився б парламент новими національно-демократичними силами. Нарешті, відомі депутати, авторитетні серед національно свідомих кіл суспільства, мали б обиратися в мажоритарних округах (там, поза сумнівом, їх оберуть), поступившись місцем у партійних списках молодим і ще невідомим політикам.

Усе це – заради великої мети, заради важливих і вкрай необхідних змін, метою яких є повна реалізація національної ідеї. На превеликий жаль, цього не зробила національна демократія, а націоналістів у парламенті в усі скликання було такий мало, що вони не мали ніякого впливу на його ухвали. Не мають і досі, бо та

т.зв. “демократична більшість” не зробила помітних кроків в *українську* політику, в її пріоритет над промосковською. Кланово-олігархічна диктатура (або називайте як хочете) визначає цю, нині фактично східноекторну, політику, нехай прикрити словесними заявами про “входження в Європу”, яке невідомо коли відбудеться. Україна потребує власне національної орієнтації як у внутрішній, так і зовнішній політиці. І зможуть її реалізувати лише ті люди, які, справді, зорієнтовані, з одного боку, не на власні інтереси (навіщо тоді йти в парламент), а на зміни в державі, які зроблять її рівноправною державою поряд з іншими на Заході та Сході.

Наразі годі мовити, що влада – українська. Мільйони знають – яка вона, який її характер. “Посткомунізм” надто довго затягнувся в Україні на лихо для всіх. Приклад молодих прибалтійських держав переконує, що докорінні зміни здатна зробити та нація, яка остаточно пориває зі старим, тоталітарним минулим, категорично відсікає себе від нього. Національна демократія в Україні, постійно зазнаючи поразок, опинилася в меншості, внаслідок чого при владі в переважній більшості залишилися ті ж таки старі, большевицькі кадри, погляд яких скерований не в майбутнє, а в минуле. Цинічна брехня комуніста-бізнесмена Гуренка, що, мовляв, вони, комуністи, віддали владу демократам, засвідчує намагання всі лиха перекласти на національну демократію, на державність, яка їм... просто не потрібна. Гра цих старих кадрів разом з “новими українцями” в демократію в системі влади є настільки фальшивою, що годі не помітити її відчуженість від українства, а в багатьох випадках навіть ворожість. У підсумку маємо протилежність демократії, сповзання в тоталітаризм, елементи якого сьогодні вже зримі. Це дуже небезпечний симптом, громадська пасивність до нього, як правило, викличе поширення “зони” тоталітаризму на всі ділянки суспільно-пслітичного життя. Від дивовижної, але реальної недієздатности закону, перед яким рівні всі, незалежно від посади, професії, переконань і т. д., від порушення Конституції до повного правового колапсу – один крок, якщо конституційні статті для державного посадовця не мають ніякого значення, якщо “резонансні” злочини, зв’язані з високими посадовими особами, не одержали судового завершення. На жаль, цих “якщо” надто багато, щоб можна сьогодні говорити без сорому про “правову державу”.

Ми, широкий український загал, від Сходу до Заходу, від Півночі до Півдня, чуємо, як тривожний дзвін, імператив нації: обрати людей з українською ментальністю, свідомих державників, аби вони посіли ключові позиції в структурах влади. Негативні, більше того – загрозливі проблеми (політична криза влади, не здатної вивести країну з економічного занепаду) виникли тому, що до влади прорвалися випадкові, корисливі, нечесні, вороже настроєні проти українства, люди, в яких власні інтереси, нажива, егоїзм і кар’єризм витіснили елементарні поняття моралі та честі.

Нація має шанс позбутися їх за умови активної роботи, спрямованої на зміни в найважливіших напрямках життєдіяльності – духовності, економіки і політики. Шалений опір цим змінам нація має витримати, протиставившись навальному шквалові політичного бруду, корупції в усіх ешелонах влади, криміналітету, що роз’їдає, як ракова пухлина, молоде тіло держави. Нація зобов’язана оголосити запеклий бій будь-яким посяганням на незалежність, від кого б воно не йшло, в т.ч., як це не парадоксально, і від депутатів, державних чиновників, політиків різних рівнів і рангів. Цю нечувану вакханалію, якщо не здатна припинити офіційна влада, нація без неї мусить знешкодити, дати їй рішучий відпір, водночас позбутися в своєму середовищі хруньства, відступництва від принципів моралі та етики. Нація має покінчити з “грою в державність”, в “свободу слова”, в “демократію” з боку посадових осіб, які, проголошуючи “патріотичні” й “державницькі” фрази, фактично роблять усе від них можливе і неможливе, аби знівелювати, стримати, звести нанівець державницькі процеси. Це, зокрема, позначилося на звуженому функціонуванні української мови, що набуває загрозливих форм і масштабів, на систематичній зневазі статті 10 Конституції України з боку посадових осіб, на українському книгодрукуванні, стан якого інакше годі назвати, як геноцид духу, на економічних реформах, що є насправді псевдо-реформами, на вкрай низькому життєвому рівні більшості громадян України, внаслідок чого виникла масова еміграція репродуктивної та інтелектуальної частини суспільства, на втрачанні економічної незалежності України. З цієї катастрофи не виведуть ті люди, які сьогодні займають ключові пости в державі, бо саме з їх вини все це відбулося. Вина за такий стан у державі лягає на всіх депутатів Верховної Ради України.

Щоб вижити, вистояти в процесах глобалізації, не призупиненої русифікації, духовного знекровлення, нація змушена самоорганізуватися, незалежно від державницьких чинників, а іноді, може, й всупереч їм, змобілізувати свої потенційні сили. Насамперед – вибрати достойних.

15 лютого 2002 р.

Газети “За вільну Україну”, 2002, № 27, 12 березня; “Нескорені”, №№ 3, 4, березень-квітень.

ПАТРІОТ. ВОЇН. ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

Особистість автора спогадів, до речі, написаних із внутрішньою, духовною напругою, справді, незвичайна. На прикладі життєвого шляху пана Петра Івана Якиміва можна простежити становлення цієї особистості від ранніх років життя, яке склалося в автора нелегко. Не будемо переповідати його життєвого шляху – про все це і багато про що з нашого національного життя прочитає читач і знайде для себе багато цікавого, повчального, такого, що навіть і нині, в умовах української державности, звучить вельми актуально, бо чимало того, проти чого постійно, все своє свідоме життя, боровся і донині бореться автор спогадів, на жаль, ще не зникло або й набуло нових форм і змісту, що одним словом можна характеризувати, як *антиукраїнство*. Власне, проти нього спрямував усі свої духовні та фізичні сили Петро Якимів. від самої юности, ставши Свідомим Українцем, членом ОУН (з 1937 року), вступив на шлях боротьби проти поневолювачів України, незалежно від того, під якими прапорами вони наїжджали на нашу Батьківщину – біло-червоними, брунатними чи криваво червоними. З того часу, тобто з самої молодости, з часів польського панування на західних землях України П.Якимів у нелегальній і напівлегальній праці, в рамках організації виконує цілий ряд доручень безпосередньо з ініціативи М.Лебеда, тоді (40-ві роки, час німецької окупації) Голови Визвольної Ради ОУН.

У підпіллі, з розповідей автора, привертає особливу увагу операція в Боратині, що виникла випадково, відповідно до ситуації,